

Dünyaya Başkaldırıyoruz

1.Sayı | Kasım '19 | 8 ₺

DÜNYAYA BAŞKALDIRIYORUZ

HAREKETE GEÇ İSYAN ET HAREKETE

GEÇ İSYAN ET

HAREKETE GEÇ İSYAN ET HAREKETE GEÇ İSYAN ET

Dünyaya Başkaldırıyoruz

Kitap Dizisi

Sayı: 01

Kasım 2019

ISBN: 978-605-80275-2-7

Editör

Demet Demeter

Dergiye Ulaşabileceğiniz

Adresler

Şişli: Merkez Mah. Hasat Sok.
Sebil Apt. No:9 K:4
Taksim: Mephisto / Pandora
Bakırköy: Beyazadam Kitapevi
Kadıköy: Seyhan / İmge
Kitapevi / Mephisto /
Akademi Kitapevi
İzmir: Belki Kitabevi /
Yakın Kitabevi /
Kabuk Kitapevi (Alsancak)

Kapak Tasarım & Sayfa Düzeni

Sena Şat

Yeni Dönem Yayıncılık
Basın Dağıtım Eğitim Hizmetleri
Tanıtım Org.Tic.Ltd. Şti.

Sofular Mah. Sofular Cad.
No: 8/3 Fatih/İstanbul
Tel-Fax: 0 (212) 533 32 57

Baskı

Serdem Ofset
Ali Başaran ve Ort.
Maltepe Mah. Litros Yolu Sok.
2. Matbaacılar Sanayi Sitesi
D:1NE4 Zeytinburnu/İstanbul
0212 674 4492
Sertifika No: 34881

İçindekiler

Çıkin	3
Dünyanın Sokakları Bizim Sloganlarımızla Çınılıyor.....	4
Özgürlüğümüz Ellerimizde	6
Bir Değil Binlerce Kelebek Kanat Çırtığında.....	8
İstanbul Sözleşmesi Neye Yarar?	11
Yaşamak İstiyoruz!	14
Kazanmak İçin	16
Kadın Olmak Neden Bu Kadar Zor?	18
İşçi Bir Kadından Mektup	20
Üçüncü Sayfa Haberi: Antabus	22
Bilyeler.....	24
Sıfır Noktasında Kadın: Neval El Seddavi	26
Hayatın Olduğu Yerde Savaşmak İstiyorum	28
Kelebeklerin İzinde	30

İletişim

Sizin de söyleyecekleriniz var, biliyoruz. Bize üretimlerinizi ulaştırın, daha çok kadın sesimize ortak olsun.

gmail: dunyayabaskaldir@gmail.com

instagram: [@dunyayabaskaldir](https://www.instagram.com/dunyayabaskaldir)

twitter: [@DunyayaBskldr](https://twitter.com/DunyayaBskldr)

facebook: [Dünyaya Başkaldırıyoruz](https://www.facebook.com/DunyayaBaskaldiryoruz)

web: dunyayabaskaldir.wixsite.com/kadin

çıkın

Çıkınımızı bir dolu umut, bir dolu haber ve binbir yaşam öyküsüyle doldurup çıktık yola... Adımlarken yolumuzu yılların verdiği deneyim ve tecrübeleri katık yaptık. Düşündük ki; hikayelerimiz, paylaşmak istediklerimiz sandıklarda sararmasın. Kadın dostlarımızı biraraya getirsin, kaynaştırın, birleştirsin.

Sizlerle yaptığımız anketler ve etkileşimler çıkının içine neleri koyacağımıza yardımcı oldu. Kadının kendi öz deneyimleri, emek dünyasından işçi kadın haberleri, bilinçlenmesi için kitap önerileri, entelektüel gelişimi için; tiyatro, film, sanat eleştirileri ile doldurduk.

Evet, acı hikayelerimiz, kayıplarımız bitmez! Ama kazançlarımız da var, zaferlerimiz de... Kadının makus talihini dile getiren değil, onu değiştiren ve güçlendiren bir yanı olsun istedik bu yayının.

Sürelî bir kadın yayınına ihtiyacımız aşîkar, ancak bu yayın çok yönlü olmalı dediniz. Süreci karşılayan, gündem yaratan, sadece beden ve cins politikalarına sıkışıp kalmadan, bizi kuşatan toplumsal tüm faktörleri değerlerinden, görünmeyen emeğimizi gösteren, tarihe yön verdiğimiz güçlü karakterimizi öne çıkaran bir yayın ancak çok yönlü olabi-

lirdi. İsmi de hepimizi yansıtmalı! İşte tamda bu nedenle; Dünyaya Başkaldırıyoruz!

Çünkü,

Dünyaya Başkaldırıyoruz; verili olanla yetinmeyen, dayatılanı kabul etmeyen kadınların asi yanıdır.

Dünyaya Başkaldırıyoruz; işçi - emekçi kadınların sömürüye karşı öfkesidir.

Dünyaya Başkaldırıyoruz; kadınların tut-saklığa, köleliğe, yaşamdan kovulmaya karşı özgürlük çığlığıdır.

Dünyaya Başkaldırıyoruz; biz kadınların savaşlara, cinayetlere, şiddete karşı 'yaşamak istiyoruz' haykırışıdır.

Dünyaya Başkaldırıyoruz; eskiyi parçalayan, yeniyi kuran, vardım, varım, varolacağım diyen kadının isyanıdır.

Dünyaya Başkaldırıyoruz; sadece bir dergi değil kadınların kendilerine dayatılan yaşamı değiştirme manifestosudur.

Başkaldıran kadınlar!.. Gelin birlikte yazalım manifestomuzu!

Dünyanın Sokakları Bizim Sloganlarımızla Çınlıyor

BİZ KADINLAR HEP VARDIK!

Tarihin farklı aşamalarında farklı sömürü biçimleri yaşadık. Herkes bu olguyu çeşitli yönleriyle ele aldı ve açıkladı. Ama hep eksik, tam olmayan, yüzeysel açıklamalar yapıldı. Gerçeğin tam bir açıklaması yapılamadı.

Tarihin bu kaba yorumuna bakılırsa; biz kadınlar köleleştirildikten sonra ve birbirini izleyen her toplumda, kendi durumumuzu kabullemiş ve boyun eğmişiz. Oysa ki tarihin ve toplumların ciddi, derinlikli ve kavrayışlı bir incelemesini yapanlar gerçeğin hiç de böyle olmadığını gösterdi.

Biz kadınların ezilmesi, baskı görmesi, aşağılanması birbirini izleyen sınıflı toplumların tümünde devam etti. İnsanlığın son sınıflı toplumu olan kapitalist toplumda da devam ediyor.

Antik çağdan bu yana tarih ne kadar biz kadınların baskı altına alınması ve ezilmişliğinin tarihiyse, bir o kadar da, köleliğe, ezilmişliğe ve baskılara karşı mücadele tarihidir.

Biz kadınlar, erkeğin, çevrenin ve toplumun baskılarına, saldırılarına karşı sessiz kalmadık. Toplumun koyduğu sınırlamalara, çitlere, geleneklere, kurallara boyun eğmedik. Önümüze engel olarak konulan kuralları yıkmak için harekete geçtik, isyan ettik. Amazon kadın efsanelerinden bugüne çeşitli yol ve yöntemlerle bize dayatılan yaşamı değiştirme, tarihsel yenilgimizi zafere dönüştürme mücadelesinde hep vardık.

VARIZ!

Biz kadınlar bugün de bize yönelik saldırılara, baskılara, bu baskıların her türüne karşı edilgen ve tavırsız değiliz. Baskı ve sömürü toplumuna karşı, ataerkil sisteme karşı, yaşamın her alanında etkin bir kavga sürdürüyoruz. O yüzden öldürülüyoruz, katlediliyoruz, tecavüz ediliyoruz, aşağılanıyoruz, yok sayılıyoruz. Ama biz varız ve nasıl ki 20. yüzyıl boyunca gerçekleşen tüm toplumsal devrimlerin etkin bir gücü olduysak, 21. yüzyılın da mücadele eden, dünyayı değiştirme eyleminde yer alan etkin güçlerinden biriyiz. Emekçi sınıflarla birlikte sınıf mücadelesinde, ezilen ulusların devrimci kurtuluş mücadelesinde, hep biz varız. Dünyanın sokakları bizim sloganlarımızla çınlıyor. Fabrika işgallerinde, grevlerde biz varız. Ayaklanmalarda, serhıldanlarda biz varız.

“Biz kadınlar, erkeğin, çevrenin ve toplumun baskılarına, saldırılarına karşı sessiz kalmadık. Toplumun koyduğu sınırlamalara, çitlere, geleneklere, kurallara boyun eğmedik.”

VAR OLACAĞIZ!

Bizi eve hapsedmek isteyen her türden gericiliğin karşısındayız. Eve kapatılmamıza, mutfağın ahmaklaştırıcı ortamına mahkum edilmeye dün olduğu gibi bugün de isyan ediyoruz. Kimse bize 21. yüzyılda ortaçağ karanlığını dayatmasın. Ne yaparsanız yapın biz kadınları eve kapatamazsınız. Çünkü yaşam bizden yana. Yaşamı yaratan ve vareden bizlerin emekçi elleridir. Her türden gericilik bizim ezilmişlik tarihimizi devam ettirmek istiyor biz ise kökten değiştirmek istiyoruz. Üretim sürecinin bir parçası olan biz kadınlar artık nasıl kurtulacağımızı biliyoruz ve birbirimizden öğrenerek ilerliyoruz. Kadının heyecan ve tutkusu olmadan hiçbir tarihsel hareketin gerçekleşmeyeceğini bilen biz kadınlar dünyaya başkaldırıyoruz.

Özgürlüğümüz Ellerimizde

Demet Demeter

“Lübnan’da iletişim vergilerine karşı yapılan eylemlerde kadınlar: ‘Kız ya da çıtır değiliz; biz devrimciyiz!’ diyerek haykırıyorlar sisteme duydukları öfkeyi...”

Dünyanın pekçok yerinde halklar başka bir dünya özlemiyle sokağa çıkıyorlar. Kendilerine dayatılan kölelik yasalarını kabul etmediklerini, etmeyeceklerini sokak eylemleriyle, ayaklanmalarla, protestolarla gösteriyorlar. Açlık, yokluk, yolsuzluk, vergi ve zamlar... İşte haftalardır pek çok ülkede yaşanan ayaklanmaların çeşitli gerekçeleri ve bunlara karşı sokakları dolduran yüzbinler... Dünya halkları sokakta... ayaklanmada... eylemde....

Irak’ta işsizlik vb nedenlerle, Şili’de ulaşım zammı nedeniyle, pek çok yerde Rojava işgaline karşı yapılan eylemler, Bolivya’da Morales’i savunma eylemleri, Lübnan’da iletişim vergilerine karşı yapılan eylemler, Katalonya’daki eylemler... Ve daha sayamadığımız dünyanın pek çok yerinde yaşanan ayaklanmalar ve eylemlerde kadınlar öne çıkıyor. İşçi ve emekçiler, kadınlar kendilerine dayatılan kölelik yasalarını kabul etmediklerini ayaklanma boyutuna varan eylemleriyle gösteriyorlar.

Şili’de “biz proleteriz, vatandaş değil” diyen emekçiler Victor Jara’nın şarkılarıyla haykırıyorlar öfke ve isyanlarını... Eylemlerin, ayaklanmaların en önünde özgürlük düşlerini gerçek kılmak isteyen kadınlar yer alıyor...

Lübnan’da iletişim vergilerine karşı yapılan eylemlerde kadınlar: “Kız ya da çıtır değiliz; Biz Devrimciyiz!” diyerek haykırıyorlar sisteme duydukları öfkeyi....

Peki ya biz, bize dayatılanları kabul edecek miyiz? Baskı ve zulme sessiz mi kalacağız? Kadın olduğumuz için uğradığımız insanlık dışı koşulları, şiddeti, ölümleri, tecavüzleri yok mu sayacağız? Yaşadığımız her günün yokluk ve sefalet içerisinde geçmesine izin mi vereceğiz?

Asla!!! Tarih bize dayatılanlara karşı kadınların şanlı mücadeleleriyle doludur.

Şubat devriminde ekmek ve gül isteyen kadınların isyanının yeni bir yaşam yarattığını hepimiz biliyoruz.

Katliamların, işkencelerin, tecavüzlerin, kadın cinayetlerinin olmadığı bir dünya istiyoruz. Ekmek de istiyoruz, gülde... Başka bir dünya istiyoruz. İnsanca yaşayabileceğimiz, çocuklarımızın yanaklarının kırmızı elmalar gibi olduğu, ağız dolusu kahkahalarla gülebildiğimiz bir dünya istiyoruz. Bir avuç sömürücünün karı için savaşların yaşanmadığı bir dünya istiyoruz.

Bir yılda yüzlerce kadının katledildiği yerde yaşam güvencemiz yok. Çocuklarımızın gelecek güvencesi yok. Yarın ne olacağız kaygısıyla yaşamak istemiyoruz.

Bize dayatılanları istemiyoruz. Zorbalığı, baskıyı, zulmü, işsizliği, açlıkla tehdidi istemiyoruz. Yok sayılmak istemiyoruz.

Bu yaşamda bizler de varız. Bütün güzellikleri yaratan ve üretenleriz. Şunu bilmeliyiz ki, biz kadınlar özgür olmadan toplumun hiçbir kesimi özgür olamaz. Ve özgürlüğümüz kendi ellerimizde. Ancak bunun için birlikte hareket ederek, mücadele etmek zorundayız.

Dünyanın birçok yerinde kadınlar kendi özgürlüğünü kendi ellerine alabilmek için mücadele veriyor.

Kadınlar olarak, yaşadığımız bu insani olmayan koşulların hepsine, yok sayılmaya, tecavüzlere, cinayetlere ve daha pek çok zorbalığa karşı isyan ediyor ve dünyaya başkaldırıyoruz. Dünyayı biz kadınların eylemleri değiştiriyor.

Özgürlüğümüz Kendi Ellerimizde!

Bir Değil Binlerce Kelebek Kanat Çırtığında...

.....
Nil Erten
.....

Ayşe Paşalı'yı hatırlıyor musunuz? Boşandığı eşi tarafından bıçaklanarak öldürülen ardından üç kız çocuğu bırakan Ayşe Paşalı'yı... Gazetelere, televizyon haberlerine yansıyan fotoğrafi ile darp edilmiş yüzünden ziyade dikkat çeken "ben tükendim" diyen bakışlarıyla Ayşe Paşalı'yı...

Yıllarca aile içi şiddetin simgesi haline gelmiş Ayşe Paşalı'yı... Gitmediği devlet kurumu kalmamış; koruma istemiş, uzaklaştırma istemiş ancak talebi devlet nezdinde kabul görmemiş! 7 Aralık 2010 yılında boşandığı eski eşinin bitmek tükenmek bilmeyen şiddetine dayanamadı. Aldığı bıçak darbeleriyle katledildi!

Hala kulağımızdan gitmiyor "Ölmek istemiyorum" diyen Emine Bulut'un haykırışı. Kızının gözleri önünde katledilmesi...

Elbette ki; Ayşe Paşalı' da Emine Bulut'da ve daha binlercesi cinayetle katledilen ya da ilk defa şiddet gören kadınlar değildi ancak son da olmadı! Kadına yönelik şiddet bir töre gibi hep vardı, bir gelenek gibi kuşaktan kuşağa katmerlenerek aktarıldı.

Kadın cinayetlerini durduracağız platformunun verilerine göre; sadece Ağustos ayında 49 kadın öldürüldü! 7'si şüpheli ölüm olarak kaydedilirken, 29 kadının neden öldürüldüğü tespit edilemedi, 3'ü ekonomik bahaneyle, 10'u boşanmak istemesi, ayrılmak istemesi, arkadaşlık isteğini reddetmesi gibi kendi hayatına dair karar almak isterken öldürüldü!

Bununla da bitmiyor sadece fiziki şiddet değil duygusal, psikolojik şiddete maruz kalıyor, taciz ediliyor-tecavüze uğruyoruz. Umutlarımız kırılıyor, yaşamdan koparıyoruz! Yine Temmuz ayı içinde 31 kadın öldürüldü! 5'i şüpheli ölüm olarak kaydedilirken, 16 kadının neden öldürüldüğü tespit edilemedi. 2'si boşanmak, 4'ü ayrılmak ve 4'ü de başka konularda kendi hayatına dair karar almak isterken öldürüldü. Bu rakamlar istatistiki veriden öte her biri bir yaşam. Çoğumuzun akşam ana haberde ya da gazetelerin 3. sayfasında gördüğü cinayetler... Kadın cinayetleri! isimleri Güldünya, Deniz, Ayşe, Özgecan, Helin, Emine... kimi tecavüze uğradı öldürüldü, kimisi polis kapıdayken, kimisi boşandığı eşi tarafından, kimisi "hayır" dediği için, kimisi kendine dayatılanı kabul etmediği için...

Son 11 yılda 3071 kadın şiddet görek katledildi! 2008 yılında 80 kadın... 2009 yılında 109 kadın... 2010 yılında 180 kadın... 2011 yılında 121 kadın... 2012 yılında 201 kadın... 2013 yılında 237 kadın... 2014 yılında 294 kadın... 2015 yılında 303 kadın... 2016 yılında 328 kadın... 2017 yılında 409 kadın!..2018 yılı 440 kadın... 2019 ilk dokuz ayda 347 kadın öldürüldü!...

Dehşet verici bu rakamlar erkeklerden, sevdiği insanlardan gördüğü şiddetle yaşamaya veda eden, yaşamamış kadınların hikayeleri. Kadına yönelik şiddet istatistikleri hazırlanırken baz alınan ana etken bir erkek

tarafından şiddete uğramış olmak. Ancak şiddetin sadece bu yönünü yaşamakla kalmıyoruz kapitalist sistemin, sistemin devletinden, devletin zor araçlarından, devletin en küçük yapı birimine kadar şiddet görüyoruz. Hayır dediğimiz için, dayatılanları kabul etmeyip mücadele ettiğimiz için faşizm tarafından yaşamdan alıkonuyor, işkencelere uğruyor, gözaltı ve tutuklamalarla, tecritlerle iradelerimiz teslim alınmaya çalışılıyor.

Yukarıdaki istatistik acı gerçeği gösterirken diğer taraftan ideolojik olarak eksik bırakılanları tamamlayıp madalyonun öteki yüzüne bakalım. O verilerin içinde 10 Ağustos 2015 katledilip çıplak bedenine işkence edilen Ekin Wan'ı göremeyiz. 8 Ocak 2016 Diyarbakır Sur da vurularak katledilen Rozerin Çukur'u göremeyiz. Rozerin, annesinin aylar süren açlık grevi eylemiyle ancak 5 ay sonra gömülebildi. Şırnak'ın Silopi ilçesinde yine vurularak katledilen cenazesi çocuklarının gözü önünde 7 gün yerde bekletilen 57 yaşındaki Taybet anayı yansıtmaz, ya da Cizre Silopi'de öldürülüp çıplak bedenleri teşhir edilen kadınları vermez bu rakamlar; çocuğunu gömemediği için kokmasın diye derin dondurucuda bekleten annenin feryadını göstermez. 78 yaşında Tarsus zindanında tüm sağlık sorunlarına, yaşına rağmen direnen Sise Nineyi vermez bu rakamlar! Zindanlardaki devrimci kadınların irade savaşını yansıtmaz! Özgürlük için bedenini ölüme yatan kadınları göstermez! Ankara'da, Suruç'ta katilleri belli olan katliamlarda ölümsüzleşen kadınları vermez! Yaşamın dışına, toplumsal üretimin dışına itilmeye çalışılan işçi kadınların işyerinde gördüğü mobbingi vermez, eyleme geçtiğinde hakkını aradığında polisin şiddetini göstermez! Oğluna pantolon alamadığı için kendini asan babanın arkasında bıraktığı kadının acılarını yansıtmaz!

Kadına yönelik şiddet raporları hazırlanırken bilinçli olarak işin politik yanı yansıtılmıyor. Bu yüzden şiddeti ve cinayeti tek yanlı ele alamıyor, kadın cinayetleri, kadına yönelik şiddet politiktir diyoruz. Her seferinde birer birer katledilirken toplumda yaratılan infiale idam tartışmaları temcit pilavı gibi önümüze sürülürken biz kadınlar sorunun nasıl çözüleceğini biliyoruz. Suni idam tartışmaları ya da çıkarılacak, sonradan geri çekilecek yasal reformlar bizim dertlerimizi sonlandıramayacak. Kavramamız ve kavratmamız gereken şey kadına yönelik her türlü şiddet politik ve sınıfsal olduğudur. Bu büyük bütünü görüp asıl kaynağa inmek mesele. Burjuvazinin emekçi kadınlara layık gördüğü yaşam şiddet ve kıyımından öte değil. Bu nedenle sınıfımızın içine enjekte olan burjuva dokt-

“Kadına yönelik şiddet raporları hazırlanırken bilinçli olarak işin politik yanı yansıtılmıyor. Bu yüzden şiddeti ve cinayeti tek yanlı ele alamıyor, kadın cinayetleri, kadına yönelik şiddet politiktir diyoruz.”

10 • YAŞAM

rinlerle asıl amaçtan sapıyor gerçek kurtuluş yerine küçük reformlar peşinde kadın kitlelerinin gücü heba ediliyor. Verilen rakamlar ya da yukarıda değindiğimiz acı hikayeler bile kadınların bilincinin ulaştığı aşamayı gösteriyor. Bu bilinç kendine dayatılanı kabul etmiyor! Hayır diyor! Yaşamak istediği toplumu inşaa etmek hatta yönetmek istiyor. İşte bu kıyımlar biz emekçi kadınların gelişmesinden doğan çelişkidir. Ve bu çelişki kadınların eski, çürümüş köhne bir toplumsal sistemde yaşamak istemediğini gösteriyor. Bedeninin, emeğinin sömürülmediği, meta olarak görülmediği bir sistemde toplumsal üretimin içinde yaşamı var etmek ve bu büyük bütünün önemli yarısı olmak istiyor. Emekçi kadınlar örgütlü bir güce dönüştüğü zaman ve ideolojik kirlilikten arınıp gerçek özgürlükler için mücadele ettiğinde sonuç alacaktır. Bir kelebek değil binlerce kelebek kanat çırpıtığında, şiddetin kaynağı olan kapitalizmi yıkıp yerine sancısını yaşadığımız sosyalist toplumu kurduğumuzda eskinin çürümüş kabuğunu kıracağız. Beynimize bir karabasan gibi çöken ölmüş kuşakların gelenekleri yerle bir olacak. İşte o zaman yeni toplumun filizlerinin yeryüzünü nasıl sardığını göreceğiz.

Sitemiz Yayında!

dunyayabaskaldir.wixsite.com/kadin

Dünyaya başkaldıran kadınlar, hoş geldiniz!

Bir dergi fikriyle çıktığımız yolda, daha fazla kadına ulaşabilmek adına kurduğumuz blogumuza hoş geldiniz. Burada farklı konularda farklı kadınların hazırladığı yazıları bulabilirsiniz. Kadın sanatçıları tanıyabilir, etkinliklerden haberdar olup, en önemlisi iletişim bölümünden bize ulaşabilirsiniz...

Dünyaya Başkaldırıyoruz'u aynı zamanda sitesinden de takip edebiliriz.

Burada farklı konularda farklı kadınların hazırladığı yazıları bulabilirsiniz, kadın sanatçıları tanıyabilir, etkinliklerden haberdar olup, en önemlisi iletişim bölümünden bize ulaşabilirsiniz...

Hem sitemiz hem de dergimizle ilgili önerilerinizi bekliyoruz. Aynı zamanda yazılarınızı, çizimlerinizi, öykülerinizi bize ulaştırabilirsiniz.

Paylaştıkça çoğalıyoruz...

İstanbul Sözleşmesi Neye Yarar?

Av. Seher Dursun

Dünyada şiddet nedeniyle hayatını kaybeden kadınların sayısı kanser, sıtma, trafik kazası ve savaşlar nedeniyle ölen kadınlardan daha fazla.

Ağustos ayında 50 kadın erkekler tarafından öldürüldü, ancak içlerinden sadece Emine Bulut'un eski eşi Fedai Varan tarafından öldürülüşü, toplumsal infiale yol açtı. Her gün şiddet altında yaşamak zorunda bırakılıp, kurtuluş çareleri arayan milyonlarca kadın var.

Emine Bulut bu kadınlardan sadece biriydi. Olay anı görüntülerinin toplumda infial yaratmasından önce katille ilgili harekete geçilmediğini gördük. Emine Bulut, öldürülmesinden kısa süre önce eski eşi Fedai Varan tarafından kendisine gönderilen ölüm tehdidi mesajlarını göstererek emniyet güçlerinden destek istemiş. Kamu görevlileri, İstanbul Sözleşmesi ve 6284 sayılı şiddet yasasının öngördüğü kadın beyanı esas ilkesine sadık kalarak ilgili maddeleri uygulamadığı için katil eski koca, öldürebildi Emine Bulut'u. Önleyici ve koruyucu tedbir kararlarını yasanın öngördüğü biçimde hayata geçirmeyen kolluk ve yargı, cinayetten sonra bile değil cinayetin sosyal medya aracılığıyla görünür kılınmasından sonra

hızla harekete geçti.

Peki nedir Emine Bulut'un katledilmesiyle yeniden tartışılan İstanbul Sözleşmesi?

İstanbul'da imzaya açıldığı için İstanbul Sözleşmesi olarak bilinen Kadına Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi, uluslararası hukukta kadına yönelik şiddetle mücadele alanında en güncel, en yüksek standartları içeren ve en kapsamlı bağlayıcı metin.

İstanbul Sözleşmesi psikolojik şiddet, ısrarlı takip, fiziksel şiddet, tecavüz, zorla evlendirme, kadın sünneti, kürtaja zorlama, zorla kısırlaştırma, tecavüz ve taciz dahil cinsel şiddet olmak üzere kadına yönelik şiddetin tüm türlerini içeriyor.

Sözleşme çerçevesinde ev içi şiddet, aynı evde yaşıyor olsun ya da olmasın mevcut ya da eski eş ya da partnerler arasında yaşanan her türlü şiddet edimini içerecek şekilde anlaşılır. Dolayısıyla sözleşmeden faydalanmak için "aile" olmak, evlilik birliği içinde bulunmak ya da aynı evi paylaşıyor ya da paylaşmış bulunmak gerekmez. Sözleşmenin getirdiği yükümlülükler o denli önemlidir ki; silahlı çatışma durumlarında bile geçerliliğini

korur ve Taraf Devletlerin bunu garanti altına alması gerekir.

Sözleşmenin getirdiği yükümlülükler öncelikle devlet görevlilerine yöneliktir. Devlet kendi adına hareket eden görevlilerinin İstanbul Sözleşmesi'nin gereklerini yerine getirmesini sağlamak zorundadır. Ancak devletlerin sorumluluğu bununla sınırlı değil. Sözleşme kadına yönelik şiddetin bir insan hakkı ihlali olarak kabul edilmesi gerektiğini, ayrıca şiddetle ilgili fiziksel, cinsel, psikolojik ve ekonomik şiddeti de içeren çok geniş bir tanım

altında.

Sözleşmeye göre şiddete maruz bırakılan kadınlar için yapılan sığınma evlerinin, yalnızca barınma hizmeti veren yerler değil; kadınların ihtiyaç duyduğu destekleri alabilecekleri, güçlenmelerine yardımcı olan, onlara kendi yaşamlarını yeniden kurabilecekleri özgüveni sağlayan yerler olmaları gerekiyor. Bir devletteki sığınma evlerinin her 10 bin nüfusa bir aile yerine denk gelecek asgari sayıya ulaşması gerekiyor.

“Müslümanları güçlü ve dinamik tutan aile kurumunu çökertme planları yaptılar. Sağlam aile yapımızı bozarlarsa Türkiye'yi çökerteceklerini düşündüler.” sözleriyle gericilerin İstanbul Sözleşmesine neden karşı durduğunu anlamak zor değil. Kadını sadece aile ile düşünen, birey olarak kadının yeri olmadığını savunan, kadına eş seçme, boşanma hakkı tanımayan bu zihniyet aileyi dağıttığı gerekçesiyle tüm nefretini kustu İstanbul Sözleşmesi'ne.

Oysa İstanbul Sözleşmesi uygulanacak ve denetlenecek olsa, kadına yönelik şiddet ve cinayetlerin azalacağı ortada. Ancak sayısız kanun, yasa, kararname ve sözleşmeler iş pratiğe dökülünce tamamen işlevsiz kalıyor.

Yani durum sandığımızdan köklü ve derin. Tek başına yasaların hiçbir hükmü yok. Katiller yalnızca koca, baba, ağabey, sevgili dersek yanılıya düşeriz kuşkusuz. Sorun toplumsal bir sorun ve içinde yaşadığımız toplumsal koşullar yani sistem bu sorunu üretiyor.

Bu kabustan kurtulmanın yolu ne elektronik kelepçe ne panik butonu, ne aile bakanlığı, ne bir iki madde ve yasayı yenilemek, ne de sığınma evlerinin çoğaltılması (kadın sığıntı değil). Bu yalnızca şiddetin oranını

getiriyor. Zorla evlilikler, takip amaçlı taciz, kadın sünneti gibi konularda sorumluların cezalandırılmasını öngörüyor.

Sözleşme şiddete maruz bırakılan kadınların danışması için ülke çapında, 7/24 hizmet veren, ücretsiz ve gizlilik esasına dayalı çalışan telefon hatları kurulması yükümlülüğü getiriyor.

İlk olarak Türkiye'de özel olarak şiddete maruz bırakılan kadınlara hizmet vermek üzere oluşturulmuş bir telefon hattının bulunmadığını söyleyelim. Şiddete maruz bırakılan kadınların arayabileceği hat 183 çağrı merkezidir. Oysa İstanbul Sözleşmesine göre devlet Sözleşme kapsamındaki şiddet eylemlerinin gerçekleşmesine tanık olan ya da gerçekleşeceğinden şüphelenen herkesin bunu bildirmesini teşvik etmek yükümlülüğü

düşürebilir, öteleyebilir. Ayrıca her infialde olduğu gibi linç ve hınç kültürüyle idam çılgınlıkları atanlar da kadına yönelik şiddetin kökeninde o linç kültürünün payını hesap etmeli. Kadını şiddetten korumakla yükümlü olan devlet, ancak toplumsal infial üzerine görevini hatırlıyor veya hızlanıyorsa asıl sorun burada demektir.

Evet sokakları boş bırakmayacağız. Evet yaşamak istiyoruz ve bunu her yerde haykıracağız. Bugün biz kadınların ölmek için mücadelesi özgürlük mücadelemizin ne yazık ki bir parçası. Biz kadınlar özgürlüğümüz için mücadele ederken, aynı zamanda tüm eşitsizlik ve sömürü biçimlerini ortadan kaldırarak toplumu yeniden yapılandırmayı hedefleyen sınıf mücadelesinin bir parçası olduğumuzu akıldan çıkarmadan, kadınların toplumsal yaşamdakini yerini ve hatta, bizzat toplumsal yaşamın kurallarını değiştirmek için verilen mücadeleyi, cinsiyetçiliğin ve her türlü eşitsizliğin tamamen ortadan kalkabileceği koşulları oluşturacak olan sosyalizm mücadelesiyle birleştirmek zorundayız.

İrcü Özdemir	Hatice Köse	Asiye Güzel	Birgül K.	Sibel Köksal	Sibel Çetir
İzife Kurban	Gülşah Karaduman	Ayşen A.	Lütfiye Yüksel	İrem Ayrancı	E
İder Aydın	Nazlıcan Aydın	Nadira Kadırova	Gülseren Yılmaz	Hülya Üstün	
M.M.A.O.	Rajae Ait Lhaj	Hayriye Kaya	Figen Keremoğlu	Sabahat Tekinay	
zile Solmaz	Keziban Kaya	Huriye Helvacı	Birgül Bilal	Özlem Sancar Er	
atma Birgül Yalçınkaya	Songül Önemi	Cansu Güven	Nuran Gökalt	Fatima	
ılma Çınar	Ümmühan Güllü	Fatma Efe	Siwar Keblaw	Mesude Haşimi	Se
me Aksakal	İ.E.K	Fatma Sezgin	Alev Yıldırım	Selin Çulha	Aysun Yıldırım
İ.	Zeynep Hüsünbeyi	Buket Yıldız	Kader Erenuluğ	Ganıra Cabbarova	İs
inde Şeker	Serpil Erdoğan	Sibel G.	Eşe Fatma Yıldırım	Suzan Keleş	Pe
sheh Khalil Abdal Alraie	Lütfiye H.	Kübra Olgun Şahin	Hanen Elalevi	Esra	
ır El Nude Elalevi	Hanen Elalevi	İsmi Bilinmiyor	İsmi Bilinmiyor	Perwin Mc	
ilem Göçer	Dudu Demirkıran	Aigul İntykbayeva	Gülistan Aşık	Ayşe Yiğit	
nel Dudaklı	Ayça Songur	Rabia Ezer	Fatma Özdemir	Yurdagül P.	Gül K.
zada Nambetova	Tuba Çakıl	Vildan Kaymaz	Ümran Abacı	İbte Sem El K.	
ngül G.	Özden Şahin	Dilek Çakmak	Aynur C.	Meryem Baskındağlı	Ayşe
atma Dibes Sezgin	Sibel Gökbulut	Latife Budak	Kübra Aşkın	Ayten B.	Ev
illü A.	İsmi Bilinmiyor	İsmi Bilinmiyor	İsmi Bilinmiyor	Rabia Tümkaya	H.K
ğçe Tatar	Fatma Erdoğan	Fatma Yıldız	Satı Demirci	Özlem S.	Ayşenur
li Yıldız Güllü	Emine Yıldız	Eda Kaymaklı	Nur Muhammet Berzo	Ayla Ö.	
ıyat Meşail	Sabah Meşail	Mukadder Nogay	Gözde Çulhaoğlu	Aysel Şahir	
atma Bayram	S.A.	Dilan Tutucu	Gülsüm Taş	Sultan Çinkır	Sibel Akçalı
erra Bozbay	Ayşe İ.	İsmi Bilinmiyor	Hatice Ü.	Dilek Ö.	İlkay Sivaslı
şegül Ç.	Fehime Küçük	Sevdiye Tosun	Merve Ünal	Zeynep Katan	Ayşe
zeyven Boylu İssi	Tatiana Açıan	Şengül G.	Aygül Günler	Elif Özden Uzun	
inevvel Delibaşı	Anneliese Ilse Gansert	Feride Genç	Özgü O.	Nergis Y.	
itice Dabaz	Ecrin Kurnaz	Ayşe Zeynep P.	Kadriye San	Gülşen Gündüz	C
atma Yılmaz	Fidan Altundağ	Habibe Çevik	Fatma Akdağ	Nazan Kırkgöz	
lfiye Yıldız	Nallia Nutfullina	Seher Çetintaş	Ceren Damar Şenel	Dilek Dağ	
emile Ertürkoglu	Rojbin Yetiş	Aynur Top	Gülseren K.	Arzi Balaban	Melah
eral F.	Emine El H.	Meral U.	Sadiye Andış	Sevgi V.	Sevda Çopur
ni Bilinmiyor	Filiz Çayırılı	Pınar Çoban	Nesrin Cengiz	Farnoosh Gheibi	C
f Esim	Ömriye Karadeniz	Fatma Barut	Fadime Y.	Fatma Fağırıcı	Sezen /
inife Akduşlı	Nilay Güngör	Halime Sadad	Selva Hıdır Ali	Bibi Halime Sedat	
ğar Akçelik	Gulhan Güler	Merdiye Palat	Hürü Sarıkaya	Semre Beyoğlu	/
ni Bilinmiyor	İsmi Bilinmiyor	Esra Dilgin	M.K.	Hanife Turan	Leyla Karal
nal Kaya	Neziha Öktem	Katerina/Ekaterina Çetin	Gamze Kuru	Zuhal Kırıl	
ırdan Çanin	Nisrin Kırdı	Bahar Kılıç	Nuray Vatansver	Gülfidan Kıvrak	H
ni Bilinmiyor	C.Ö.	Bahria Aljalmoud	Fatma Yılmaz	Tuna Çopur	Alena To
evgi Kökenler	Ayşe Başaran	İsmi Bilinmiyor	Roman	Ceylin Atik	Maiko Dz
şe Kellek	Fatma P.	Zeynep Fedakar	Yryskul Zheenbek Kyzy	Merve Pekd	
ara Karademir	Çiğdem Alpaslan	Nurhan Doğan	Vicdan Özetçi	Zeynep Çe	
ynep Kaya	Zübeyde K.	İmren Kandemir	Dilek Yıldız	Sevil Bektaş	Ecem
eniz Ariç	Türkey İseyeva	İsmi Bilinmiyor	Elif Tul	Duru Akar	Gurbet Dama
inife Babayigit	Emine Bayraktar	İkram D.	Ayşe Tırpan	Özlem U.	Filiz Ş.
unide Çavdar	Media Hasan	Dilek Marabi	Sultan Eroğlu	Ayşe Özcan	Elir
ına Çokıldız	Özlem Meşeli	Turna Gül Ç.	Suna Yazıcıoğlu	Oumaima Waç	
nine Taştan	Sabiha Sebil	Nadime Tigis	Sedef Şen	Günay Torun	Emine C
irü E.	Fatma K.	Mehtap Er	Muazzez Kınay	Fatma Nebahat İyiyol	Dilara
imeıra A.	Ayten Gülçınar	İsmi Bilinmiyor	Nazike B.	Zeynep Mahruk	Lale
zeyyen Yalçın	Cennet Esen	Hatice Başarır	Mahive Karaman	İsmi Bilinmi	
ınay Özkan	İsmi Bilinmiyor	Fatma Yapmaz	Serpil Ertekin	Hatice Ö.	Kübr
itice Uyar	Pınar Çelik	Bahar Karabağ	Başak Alara Karademir	Aytekin Mu	
ezihle Tomel	Rümeysa Sakin	Havva Sakin	Sibel Y.	Halime S.	Emine T.
zen Nür Daniş	Simge Yıldız	Lina Halid	Nefise Dolapçı	Zübeyde Demirbo	
itice Bahçecioglu	Rojda Bulga	Sadiye Andıç	Amira Alyassouf	Sevda Ç.	(
A.	Fatma Khillo	Neslihan Kaya	Şefika S.	Serpil K.	Asiye Kılıçel
uru Çetinkaya	Fadime Korkmaz	H.Y.	Ganime Varsak	Fatma Beygözlü/Fatr	
ilşen Çetinkaya	Elif Mina	Miray Hira	Ceyda Aycan	Havva Baştürk	Şükra

“Yaşamak İstiyoruz!”

Emekçi Kadınlar

Son günlerde gerçekleştirilen bütün kadın eylemlerinde Emine Bulut'un “Ölmek İstemiyorum” şiarı öne çıkıyor. Evet kadınlar artık “ölmek istemiyor!” Artık “Yaşamak İstiyoruz!”

18 Ağustos'ta çocuğunun gözleri önünde eski eşi tarafından öldürülen Emine Bulut kadın cinayetlerinin ne ilki ne de sonuncusu... Bu çürümüş, kokuşmuş, yozlaşmış sömürü sistemi varlığını sürdürdüğü müddetçe kadın cinayetleri,

tacizler, tecavüzler, kadına şiddet son bulmayacak, daha da artarak devam edecek...

Tarihler boyu “cadı” diye yakıldık, “vurun kahpeye” diye linç edildik... Töre kurbanıydık bazen, bazen namus cinayeti... Diridir mezara gömüldük bazen de kadınız diye.... Ve hep öldürüldük... Varlığımız yok edilmeye çalışıldı.

Dinci-gerici zihniyet; katili korurcası-

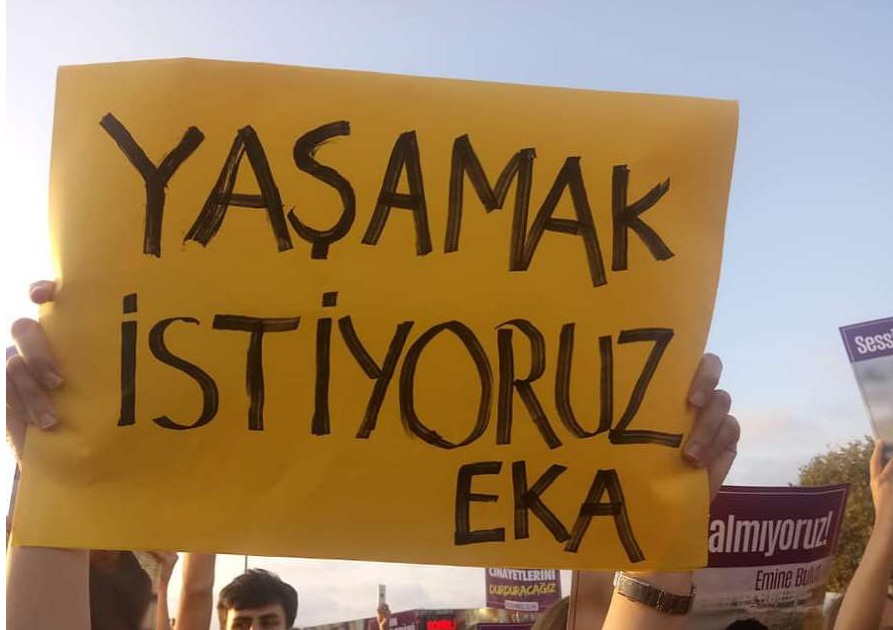
na, ikiyüzlüce, kadının ölümünde bile kadını suçlayacak bir yön bulmaya çalışıyor. “Adami çileden çıkarmıştır”, “mutlaka kendini öldürtecek bir şey yapmıştır” gibi kadını suçlayarak kafa karışıklığı yaratmaya çalışıyor. Cinayet kurbanı kadının sadece kendisine

dayatılanlara hayır deme haklılığını bile kabuk edemiyor. Kadın cinayetlerine, tacizlere, tecavüzlere öfke duyarak sokağa çıkan kitlelerin artışı istemiyor.

Kadın kitlelerinin, gençlerin,

işçilerin öfkelerini çeşitli eylemlerle dile getirmeleri ve haklarını almak için sokağa dökülmeleri dinci-faşizmi rahatsız ediyor, korkutuyor... Ezilen, sömürülen ve yok sayılan kitleler; özgürlüklerini ancak sokaklarda mücadele ederek kazanacaklarının bilincindedir...

Biz kadınlar çağlar boyu çeşitli mücadeleler verdik ve “var olduğumuzu” mücadelelerimizle kabul ettirdik. Gerici zihniyetlerin

bizi bu yaşamda “yok saymalarına” izin vermedik. “Vardık, Varız, Varolacağız!” dedik. Kimi zaman, “harekete geçip isyan ettik”, kimi zaman “dünyaya başkaldırdık”, “özgürlüğümüz ellerimizde” dedik çıktık sokaklara... Hiçbir zaman bize dayatılanları kabul etmedik. İsyanımızı, öfkemizi her yerde haykırdık.

Yaşamak için sokaklardayız... Eylem alanlarındayız... Öldürülmeye karşı, kadın cinayetlerine karşı isyanımızı “YAŞAMAK İSTİYORUZ” diye haykırıyoruz. Yaşamak için emekçi kadınlar olarak örgütlenmek ve örgütlü mücadele vermek zorundayız.

Devrimimizin kadın kitlelerine dayanan gücü azımsanmayacak kadar çoktur. Ancak bu gücü örgütlü bir güç haline dönüştürebilsek başarıya ulaşabiliriz.

Kadınların gerçek özgürlüğü ve gerçek eşitliği, toplumun özgürlüğünü de gösterir. Tüm toplumun gerçek özgürlüğü, gerçek eşitliği kadın kitlelerinin özgürlüğüne bağlıdır. Kadınlar gerçek anlamda özgür olmadan ne işçiler, ne emekçiler, ne de gençlik özgürlüğü elde edebilir.

Özgürlüğümüz için, “yaşamak” için örgütlenmek zorundayız. İşçi emekçi ezilen, sömürülen, yoksul kadın kitlelerinin örgütlülüğü ve örgütlü mücadelesi devrimimizin başarıya ulaşmasını sağlayacaktır. Ve ancak sosyalizm bize gerçek anlamda özgürlüğe giden yolu açacaktır.

Şimdi Kadınların Özgürlük Zamanı!

“Ezilen, sömürülen ve yok sayılan kitleler; özgürlüklerini ancak sokaklarda mücadele ederek kazanacaklarının bilincindedir...”

Kazanmak İçin

.....
Sena Demir
.....

Bir vakitler, kimilerine göre kiliselerde kadınların şarkı söylemesi bile yasaktı. Evlenmek istemiyorlarsa kiliseye gönderiliyorlar ve bir çeşit hapis cezasına çarptırılıyorlardı. Havva'nın günahını taşıdığına inanılan kadının öğrenmesi gereken tek şey itaatti. Ki bu itaati öğretme yetkisi bile yoktu. Yazmak, okumak, araştırmak bir kadının haddine miydi? Hem o, bunu nasıl yapabiliyordu ki, bir günahkar olarak?.. Önce günahını temizlemeliydi!

Kadını kutsadığını, koruduğunu söyleyen islam dini de onlardan farklı değildi. Kirli, zaaflı, zayıf, düşük bir mahlukattı. Ona yalnızca doğurmak ve itaat etmek, kendinden üstün olana karşı hizmet etmek ve susmak düşüyordu. Sesini duyurması, yüzünü göstermesi, erkeğe günah işletmeye yarıyordu. Onun, yani biz kadınların herşeyi günaha ve suça bir çağrıydı.

Yazamaz, okuyamaz, resim yapamaz, bilimle uğraşamaz, felsefeyle ilgilenemez, aşık olamaz, itiraz edemez, bilemezdik... Kendimizle ilgili bir karar alamazdık. Tercih etmek gibi bir şey yoktu hayatımızda...

Bütün sınıflar, bütün dinler, kutsal olan aile de dahil, bütün devletler bin yıllar boyu birbirinden öykünerek, birbirinden sık dokuyarak üç hak verdi: itaat etmek, hizmet etmek ve susmak...

Bin yıllar boyu bu "üç hakkın" dışına çıkmaya çalışan sayısız kadın yaşadı. Kimile-

rini tarih hiç yazmadı, kimilerini eksik yazdı, kimilerini sonradan kendi çıkarlarına göre "azize, ana, ulusal kahraman" ilan ederek inkarı yazdılar.

Ve bin yıllar boyu öğretilen acizlik, itaatkarlık, susma-sabır bize nelere mal oldu dersiniz? Bugün hala aynı şeyler istenmiyor, öğretilmiyor, beklenmiyor mu? Bugün hala bir öğretmen, bir avukat, bir doktor vs olsa bile benliğinde köhnemiş bu izleri bulmuyor mu?

İslami temsilciler olarak karşımıza çıkanlar Afganistan'da "Komünistler kızlarımızın namusunu kirlettiler! Onlara okuma-yazma öğretiler!" diye haykırmıyor muydu? Almanya'da daha kırk yıl önce futbol oynamak isteyen kadınlara "Top kapma mücadelesinde kadın zarafeti ortadan kalkıyor, beden ve ruh bazı hasarlara maruz kalıyor. Bedenin sergilenmesi de ahlaken sakıncalı" diye yasaklanmıyor muydu? Türkiye'de bugün kadının kaşını almasından, sokakta yürümesinden, gülmesinden tecavüz-tacizi, hatta öldürülmeyi haklı gösterecek sebepler çıkarılmıyor mu?

Hangi kıtaya, hangi kapitalist ya da emperyalist ülkeye (ister cumhuriyetçi, ister monark, ister islamcı olarak kendilerini adlandırırın bu kapitalist devletler) bakarsanız bakın, biz kadınlar için biçilen şey özünde aynıdır. Çünkü, ezenle ezilenin, egemenle egemen olunanın, yoksulla zengin, emek-

çiyile kapitalistin olduğu sınıflı toplumda yaşıyoruz. Kapitalizm her yerde özüne uygun davranıyor. Onun için kadınlar, daha fazla ucuz emekten başka nedir ki? Kadının özgürlüğünün çerçevesi sömürüyle çizilmiştir ve yönetim sorunu yaşayan her kapitalist devlet dinsel, gerici geleneklere sarılarak bu çerçeveyi daha da sınırlamaya başlamıştır.

Ancak kadınların başlatıp da sonuçlandırmadığı ya da gelecek için güçlü bir meşale yakmadığı hiçbir eylem, ayaklanma ve devrim yoktur. Bin yılların öğretilmiş çaresizliğini, itaatkarlığını büyük oranda üzerimizden atmak kolay olmadı elbette. Ama artık dünya alem biliyor ki, emekçi ya da yoksul yada küçük burjuva erkek, yığınların dahi geri çekildiği, tereddüt gösterdiği yerde biz ileri çıktık.

Paris Komününde adımıza “yangın çıkarıcılar” dediler. Hatta bir burjuva yazar bizi küçümsemek için, “Fransız ulusu yalnız kadınlardan oluşsaydı, ne korkunç bir ulus olurdu” demedi mi? Özgürlük için savaşmanın “korkunç”luğunu üstlendik.

Kendi sınıf kardeşlerimizle bile kavga-dan çekinmedik. İşçi örgütlerine, sendikalarına, partilerine girip “kimse bizi bu haktan mahrum edemez” dedik. Ve bugün güçlü olan her emekçi örgütü, sendikayı, partiyi kendi özgürlük tutkumuzla varettik.

Sovyet devriminin ilk ateşini biz yakmadık mı? 8 mart'ta savaş yoksulluk karşıtlığıyla sokağa çıkıp çarlığı devirene kadar ilerlemedik mi kardeşlerimizle....

“Baş düşman hangisi? Askeri diktatörlük mü? Bolivya burjuvazisi mi? Emperyalizm mi? Hayır yoldaşlar (...) Bizim baş düş-

manımız korkudur. Onu içimizde taşıyoruz” diyen Domitilia ve diğer kadın arkadaşları Lopaz'a gelip beş kadın olarak açlık grevine başladığında bu eylemin diktatörlüğü devrilecek bir ayaklanmaya dönüşeceğine belki de kimse inanmamıştı.

Sayırsız eylemin, isyanın, direnişin, ayaklanmanın ateşini korkumuzu yenerek yaktık.

Biz kadınların dışında kim, hergün her şeyin savaşını veriyor? Hergün tekrar tekrar yenilip ertesi gün yeniden başlıyor? Hergün çocuklar ve kadınlar dışında kim bitmeyen sürekli artan saldırılara maruz kalıyor? Yoksullukla, işsizlikle, sömürüyle, dinci faşist saldırılarla, taciz-tecavüzlerle, cinayetlerle, köhne geleneklerle boğuşurken yeniden var oluyoruz. Yok edilemez bir gücüz. Sadece aile içi şiddetle, aşağılanmayla, ayrımcılıkla, gerici geleneklerin kuşatılmışlığıyla büyümüyor, devletin kurumları tarafından, uygulayıcıları,yasa koyucuları tarafından da aynı şeylere maruz kalarak yaşıyoruz. Ve kapitalist dinci faşist devlet hergün tekrar tekrar gericiliği, şiddeti üretiyor, üzerimize salıyor. Ancak biz “yangın çıkarıcılar” özgürlüğünü yaşamak isteyen, onu var etmek için “korkunç” tutkulu güçlü bir kitleyiz ve geri adım atmayacağız. Gerçek şudur ki; kapitalizm yıkılmadan her gün herşey için ahmakça bir kendini tekrar ediş yaşamaya devam edeceğiz. Ne kadar büyük korku yaratılırsa yaratılsın biz kadınlar varız!

Kadın Olmak Neden Bu Kadar Zor?*

.....
Halime Ulutaş
.....

Kendimi bildiğimden beri hep bu soruyu soruyorum. Hayata bir adım geride başlıyoruz. İnsanız, sadece insan! Neden bunu kimseye anlatamıyoruz. Hemcinslerimiz bile bizi anlamıyorken bunu karşı cinse nasıl anlatacağız?

Şehirde yaşıyorsanız bir nebze şanslısınız. Şehirden uzakta küçük bir köyde yaşıyorsanız bu sorun daha da karmaşık bir hal alıyor.

Okumak istiyorsun. Okuyup meslek sahibi olarak hayatında kimseye muhtaç olmadan yaşamak istiyorsun ama okula giderken aile büyüklerin tek tek sana ne yapman gerektiğini ve ne yapmaman gerektiğini söylüyor. Sanki bütün yaşanan olumsuzluklar sadece bizler yüzünden

oluyor. Hele ki köydeysen kendini tüm erkeklerden korumalısın, onlarla konuşmamalısın ve sanki bütün dünyada sadece tek cins yaşıyor gibi davranmalısın. Olur da bir erkekle konuşursan okulu da unutmalısın o zaman.

Bir kadını dört duvar arasına kapatıp çok şey bekliyorsunuz. Ve yine soruyorum kadın olmak neden bu kadar zor? Hayat veren ve hayatı öğreten biz kadınlar hayatı istediğimiz gibi yaşayamadan göçüp gidiyoruz bu hayattan.

Düşünsenize köyde yaşıyorsunuz. Dağda tarlada evde çalışıp yaşadığınız bu hayattan kurtulmak için evleniyorsunuz ve yine aynı hayata bir başka evde aynı duyguları yaşayarak devam ediyorsunuz. Bir kadın köyde ne yapar biliyor musunuz? Sabahın 5 inde gözlerini açar bu hayata, hiçbir zaman bitmeyecekmiş gibi; aynı şeyleri her gün yeniden yaşamak için. Sabah kahvaltı etmeden önce varsa hayvanları onlara bakar, yemini karar ve hazır hale getirip onları besler. Sağılması gerekenlerin sütünü sağlar. Ahırını temizler. Sonra gider evin babası ve çocuklar için kahvaltı hazırlamaya başlar. Onları uyandırıp işe ve okula hazırlar. Sonra ne mi yapar; belki vakit bulursa bir şeyler atıştırıp ev işlerine girer. Bütün ev işlerini bitirir öğlene doğru tekrar hayvanlarına su verir, yem verir ve tarlaya gider çalışmaya. Ve akşama hazırlık başlar. Yemek bulaşık derken kendini unuttur. Yaşamayı unuttur ve bu döngü birçok kadının hikâyesidir aslında. Kadın kendini unuttur, yaşamayı unuttur.

Ve ben yine sorarım kadın olmak neden zor?

Kadın annedir ona göre davranmalı, genç bir kadındır kendini bilmeli, kadın bir eştir kocasını memnun etmeli, kadın gelindir kaynanaya bakmalı, kadın namustur kendini korumalı. Peki bütün bu yükler kadına yüklenirken size düşen nedir? Aslında ben ve diğer kadınlar sizden çok şey istemiyoruz sadece özgürlüğümüzü istiyoruz. İnsan olduğu-

muzu sizden bir farkımız olmadığını bilmenizi istiyoruz. Gece korkmadan sokaklarda olmak istiyoruz. Hayatı ve hayatın yüklerini birlikte paylaşmak istiyoruz. Omuz omuza mücadele etmek istiyoruz.

Küçük bir köyde kadın erkek omuz omuza işimiz ekmeğimiz için mücadele ettik. İşçi sınıfı için mücadele ederken direniş alanına gidebilmek için direnebilmek için ailelerimizden izin almak zorunda kalıyorduk. Sınıfsal bir mücadele veren kadın izin alıyorduk. Direniş alanında tanıdığınız bir erkek yoksa o gün çadıra bile gidemiyorduk. Gidemiyorsun çünkü kadınsın ve adın çıkar. Ama biz istiyoruz ki biz insanız ve cinsiyet ayrımı yapılmassın.

Kadın olmak neden bu kadar zor ki çok şey istemiyoruz. Yaşadığım köyde ve çevresinde işçi sınıfı adına verdiğim mücadeleden dolayı iş bulamıyorum ve ancak başka bir şehre gidersem iş bulabilirim. Ne yazık ki kadın olduğum için babam izin vermiyor. Çünkü kadınsın ve tek başıma yaşayamazsın. Ben ve diğer kadınlar kendi ayaklarımızın üstünde hiçbir erkeğe muhtaç olmadan ve korkusuzca yaşamak istiyoruz.

Kadın olmak her yerde zor ama bir köyde kadın olmak daha zor. Çünkü üzerine aldığı sorumluluk daha büyük. Kadın insandır. Bunun başka bir açıklaması yok .Bırakın kadınlar hayatını yaşasın .Bırakın kadınlar var olsun .Bırakın kadınları! rahat bırakın!. Kendi egolarınızda kendi namus anlayışınızda bizleri öldürmeyin. Kadın insandır...

**Aydın- Söke'de bulunan Sibaş fabrikası önünde çadır kurup mücadele eden öncü kadınlarından Halime Ulutaş'ın dergimiz için kaleme aldığı yazısıdır.*

İşçi Bir Kadından Mektup

Tülay

Liseyi bitirdikten sonra yani 18 yaşında başladım çalışmaya. Yaklaşık 20 yıldır çalışıyorum. Tekstilde ütü paket de bir sene çalıştım. Dershane kantininde çalışmıştım bir iki ay. Kadın olarak sadece ben vardım. Gelen kişilere sürekli çay servisi yapıyorduk, arkadaşım servis yaparken gözümün önünde yandı. Üzerine kaynar su döküldü. Bende korktum benim başıma da gelecek diye o yüzden ayrıldım oradan. Tekstilde bir sene çalıştım adam dolandırıcı çıktı. Kendi çalıştığı yerin mallarını çalıp başka yerde yapmaya çalışmış. Adam piyasadan kayboldu bizim para gitti. Uzun zaman paramızın peşinde koştuk zor bela paramızı aldık.

Her iş zor ama çorap daha zor sanırım. 8'de işbaşı yapıyorum saat 7'de işi bırakıyorum. En şikâyetçi olduğum nokta saatleri çok uzun. Bundan önceki çalıştığım yerde cumartesi bile saatleri belli değildi ne zaman

iş biterse o zaman mesai bitiyordu. Normalde Cumartesi 1'den sonra çalıştıramazsın işçiyi ama çalışıyorduk. Fazladan çalıştığımız zamanda da normal hesaplamayla para alıyorduk.

Yemek sorunu çok sık karşılaştığımız bir sorun. Şikâyetçi oluyorsun değiştireceğiz diyorlar ama değişen bir şey olmuyor. Şirket değişse dahi yemekler aynı şekilde kötü geliyor. Maaşlar konusuna gelirsek haftalık çalışıyorum, sigortasız bir şekilde. Sigorta hakkımızı istediğimizde dolar üzeri harcamaları getiriyor bizlere. "Dolar çok yükseldi ip alamıyorum... Bu sene de böyle geçsin" diyor patronlar. Yani biz dolara göre çalışıyoruz. Paraya ihtiyacımız oluyor istiyoruz "beni idare edemezseniz kapı orada" diyor. Sen beni idare etmiyorsun ki ben seni nasıl idare edeyim. Sonuçta ben ihtiyacım için çalışıyorum. Yoksa kim orada çalışır ki. 4-5 metrekaresel

yerde nefes dahi alamadan çalışıyoruz. Sadece bir kapı var cam dahi yok, hiçbir şey yok. Dışarıda rüzgar esiyor ama biz o rüzgardan faydalanamıyoruz ki. İçeri bırakın rüzgarı hava girmiyor. Tuvaleti kadın erkek ortak kullanıyoruz. Her gün çamaşır suyuyla yıkamak zorundayım kullanabilmek için. Üstüm başım hep çamaşır suyu oluyor.

Eskiden çalıştığım bazı iş yerlerinde ustabaşları çalışan genç kızlarla flört ediyordu, genelde evli olurlardı ustabaşları. Yaşanan bu ilişkilerden hamile çıkan da olmuştu. Bu kadınlar yaşları küçük bilinçsiz kadınlardı. Ustabaşı dediğinde paralı birisi sanıyorlar. Benim ihtiyaçlarımı karşılar, bana para yedirir diye düşünüyorlar ama bunu düşünenler genellikle hem çocuk yaşta hem de dini baskıyla yetişen ailelerin çocuklarıydı. Ciddi aile baskısı altında işten eve evden işe gidiyorlardı ama bunlar yaşanıyor bir yandan da. 13- 14 yaşlarında çocuklardı işte. Çalışmak zorunda olduklarını biliyorlardı bu yüzden de onların üstlerine gidiyorlardı.

8 Mart'ları, 1 Mayıs'ları günü geldiğinde anlatıyorum işçi arkadaşlara. Gelir misin sende diyorum, kadınsın sonuçta. Yok ben gelemem diyorlar. Bugün 1 Mayıs gidelim sen de işçisin dediğimde gelirsem patron kovar diyorlar. Duyuluyordu, bana gelip ustabaşları ya da patronlar: "çıbanbaşısın, hareketlerine dikkat et kovulursun, kendin ne yapıyorsan yap insanları örgütleme" diyorlardı.. Çoğu yerde bu nedenle kovuldum işten.

Çalıştığım yerlerde işçilerle konuşurum, çalışma şartlarından bahsederim. Bu yaşadıklarımızın normal olmadığından ve çalışma koşullarımızdan bahsederim. Oksijensiz bir odada çalışmanın insanlık dışı olduğunu söylerim. Haklarımı biliyorum ve bu hakları birlikte çalıştığım işçi arkadaşlarıma anlatarak onları da bilinçlendirmek, patron karşısında yaşadığımız ortak sorunlara hep beraber çözümler bulmak istiyorum.

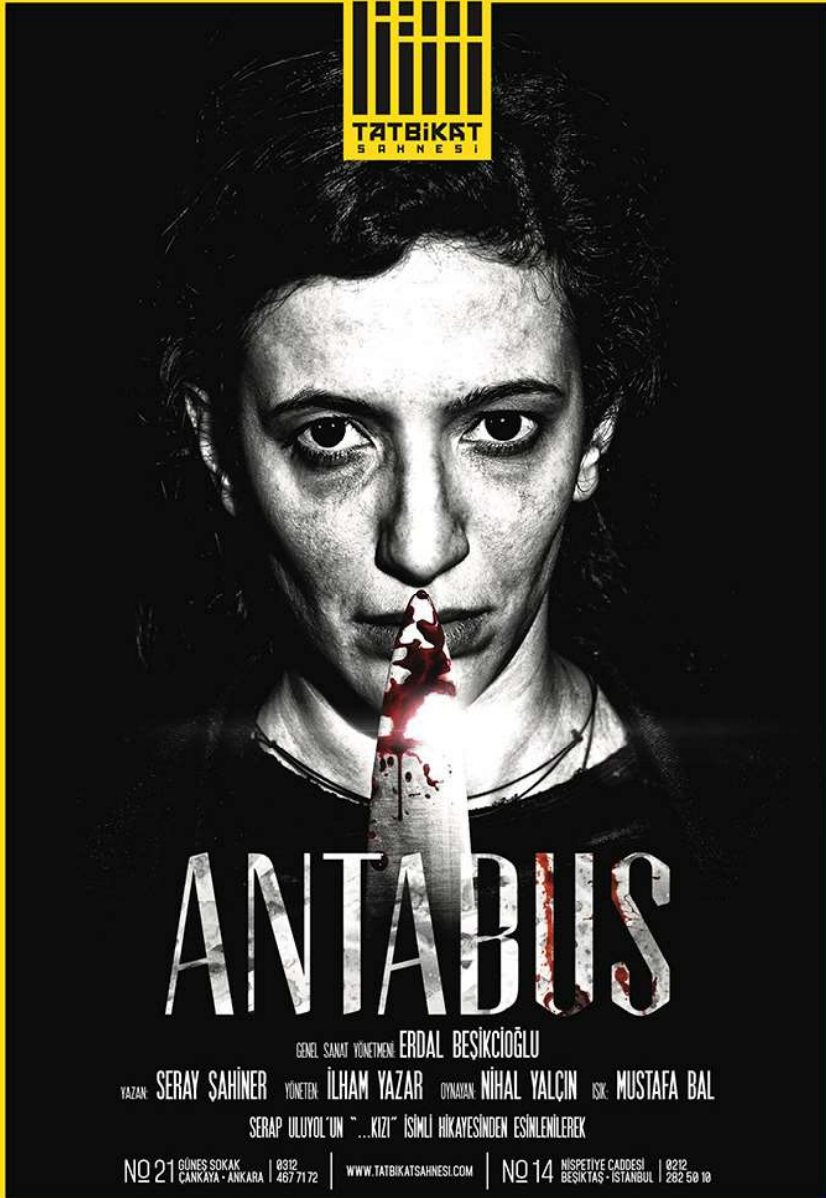
Üçüncü Sayfa Haberi: Antabus

Ceren Uyan

Bir oyunun olmazsa olmazıdır hikaye. Sanat ürünleri, ister öznel ister nesnel olsun bir hikaye barındırır mutlaka. Tiyatro bazından bakacak olursak, günümüzde üretilen oyunların artık birçoğu herkesin içinde bulunduğu durumdan ve ortak hikayesinden beslenmektedir. Anlatı oyunları da bu bağlamda, günümüzde oldukça popülerleşmektedir; hikaye anlatmak, alımlayıcının anlatılan hikayede kendini bulmasını ve sahnede gördüğüyle kendisini özdeşleştirmeden eleştirel bir yönden bakmasına yardımcı olur. Bu bağlamda, tiyatronun ele aldığı hikayelerden örnek verecek olursak; kadın hikayeleri güncelliğini politik olarak korumaktadır. Tüm bunlara örnek olacak, geçtiğimiz sezonda sahnelenen bir oyundan sizlere söz etmek isterim.

Seray Şahiner'in aynı adlı romanından uyarlanan ve İlham Yazar'ın yönettiği Antabus adlı oyun, Nihal Yalçın'ın tek kişilik performansıya canlandırıldı.

"Ben, Leyla Taşçı. Bir kamyonetin arkasında tanıştım İstanbul'la. Derme çatma bir evde yaşadım, küçük yaşta çalışmaya başladım. Evlat oldum, kardeş oldum, eş oldum, anne oldum. Kendimden başka her şey oldum. Ben,

gazetelerin üçüncü sayfa haberlerinde denk geldiğiniz binlerce kadından biriyim... 'hayatımı yazsam roman olur' derler ya, öyle... Valla ..."

Böyle başlıyor Leyla Taşçı'nın hikayesi.

Köyden kente ailesiyle göç eden Leyla Taşçı, İstanbul'un "kirli" gerçeğiyle tanışır. Ailesi onu bir fabrikaya işçi olarak gönderir. Patronu tarafından tecavüze uğrar, hamile kalır, ailesinden gördüğü şiddet yüzünden düşük yapar, sevdiği insana inanır; aldatılır. İstemediği birisiyle evlendirilir, istemeden hamile bırakılır, alkolik kocası tarafından şiddete maruz kalır ve buna bir son vermek ister. Kendine iki "son" yazar Leyla; ya kocasını öldürecek, ya da çocuklarıyla intihar edecektir. Alkol kullananlar için piyasada "Antabus" adında bir ilaç vardır; bu ilacın etkisi alkole olan isteği azaltır. Ancak ilaç bilinçsizce kullanıldığı zaman, zehirlenmeye neden olur. Dolayısıyla, Leyla'nın bu ilaçla ne yaptığını ve hangi "sonu" seçtiğini tahmin etmek çok da zor değildir. Üçüncü sayfa haberiyle tanınır Leyla. Yaşadığı hayatın zorluklarından, çektiği acılardan değil; işlediği cinayetten tanınır toplumda.

Oyun, konusu itibarıyla gündelik hayatta kadına dair bütün meseleleri barındırıyor. Doğrudan doğruya kadının mağduriyetini ele alıyor. Bu durum, metinsel açıdan sorunlu olarak görülebilir. Kadın temsili açısından, mağdurluğu göstermek herhangi bir çözüme ulaştırmıyor. Metinde Leyla'nın adalet karşısında ceza almaması da bir çözümmüş gibi gösteriliyor. Şiddet görürken, tecavüze uğrarken Leyla'nın yanında yer almayan adalet, olan bitenden sonra onu "kurtarıyor". Leyla'nın da bundan sonra hiçbir şey olmamış gibi yaşaması isteniyor. Bu bağlamda oyunda, hukuk eleştirisi yapılmıyor. Daha doğrusu güne dair bir hukuk eleştirisinin olmadığını söyleyebiliriz çünkü çözüme götürecek bir durumdan söz edilmiyor ve yargıya güvenilir bir şekilde bakılıyor.

Sahne tasarımı, oldukça az öğeler kullanılıyor. Sahnelemede ışıkların fonksiyonu, hikayenin anlatımıyla destekleniyor. Dekorda yer alan televizyonun sesinden du-

"Ben, Leyla Taşçı. Bir kamyonetin arkasında tanıştım İstanbul'la. Derme çatma bir evde yaşadım, küçük yaşta çalışmaya başladım. Evlat oldum, kardeş oldum, eş oldum, anne oldum. Kendimden başka her şey oldum."

yulan haberler, oyunun sonuyla ilgili seyirciyi ikilemde bırakıyor. Zaman zaman oyunun sonuyla ilgili bilgiler veriliyor ancak dedikleri üzere çocuklarını ve kendisini öldürmüyor, kocasının katili oluyor ve kendi hayatını "kurtarıyor". Mahkeme de onu meşru müdafaaadan serbest bırakıp, hayatına devam etmesini istiyor.

Bugünkü üçüncü sayfa haberlerinde Leyla'ya rastladık. Her gün birden fazla kadına rastlanıyor artık bu ülkede ve bu durum çözüme ulaşmadıkça normalleşmeye doğru devam eden bir hale geliyor. Leyla'nın meşru müdafaaasından ötürü hayatta kalması, hukuk sisteminin bir lütfüymüş gibi gösteriliyor. Kadın hep mağdur, hep ezilen kesimde yer alıyor ve çözüme götürecek bir son yaratılmıyor. Kadın ya travmalarla dolu hayatında yalnızlaştırılıyor, ya da canından oluyor. Seyirciyi bu anlamda tamamiyle rahatsız edecek bir uyarılama sahnelenmiyor; seyirci koltuğunda "ah ah, vah vah" diyerek oyunu izliyor, oyun bitince evine gidiyor, sabah gazetelerin üçüncü sayfasında benzer haberleri okuyor ve gününe devam ediyor.

Antabus, Nihal Yalçın'nın anlatımıyla oldukça etkili bir şekilde sahneleniyor. Güne dair meselelerin eleştirel yönleri zayıf kalsa da mevcut olan erk baskısını, şiddetini gösteren bir oyun olarak karşımıza çıkıyor.

Bilyeler

.....
Rabia Can
.....

Annem kardeşimi yeni doğurmuştu, henüz evin bütün işlerini göremiyordu. Kardeşim kırmızı suratlı pembe dudaklı el parmakları upuzun olan bir bebektir. Henüz ismi konulmamıştı. Herkes ya bebek ya da kardeşin diyordu... Benden birkaç yaş büyük komşumuz vardı adı Diyanet'ti. Annesi şeyh kızı, babası imamdı. Aynı zamanda toptancı bakkal işletiyordu babası. Topal, biraz aksayan bir de abisi vardı. Dik dik bana bakardı bazen. O zaman anlayamadığım bir karın ağrısı hissederdim... Diyanet'in annesi annemi ziyarete gelmişti o gün. Diyanet sessiz bir kızdı neredeyse hiç konuşmadan oynardık, Diyanet'in elinde bir paket vardı, içinde bir sürü uzun renk renk kalemler... Çok merak ediyordum kalemleri, onlara dokunmaya onlarla oynamaya can atıyordum. Ama Diyanet onları paketten çıkarmadan sürekli elinde taşıyordu...

Günler akıp gidiyordu bizim bebek biraz büyümüş, ama sık sık ağlıyordu annem hep yorgundu. Abim biraz daha büyük olduğu için dışarı tek başına çıkıyor uzak mahallelere gidebiliyordu. Bazen peşinden ağlıyordum ama beni yine de götürmüyordu. Ben de ona beni oyun oynamaya götürmediği için zıt davranırdım. Bazen bilyelerini saklıyordum abimin. Şeffaf camın içinde renk renkleri. Bilyelerin şekilleri bana Diyanet'in kalemlerini anımsatıyordu... Her gün biraz daha çalışıyordum bilyelerden, abim hiç anlamıyordu. Kimse yokken çıkarıp avucuma alıp sesler çıkarıp güneşe tutuyordum mavi yeşil renge bayılıyordum. Güneşte oluşan renkleri bebeğe anlatıyor, bilyeleri birbirine vurup ses çıkarıyordum. Bebek önce kocaman gözlerini açıp şaşırıyor sonra hareketlerime gülüyordu. Bebeği çok seviyordum beraber gülüp kahkaha atıyorduk. Ben bebekle uğraşırken annem

de evin işlerini görüyordu.

Bir gün Diyanetlerin balkonunda oyun oynuyorduk. Evleri biraz ilginçti. Müstakil gibi görünüyor, üç odası, küçük mutfak, banyo ve kocaman holü vardı; ama balkon kısmından aşağıya inen bir merdivenle bodruma iniyorlardı. Burada evin fazla eşyaları, bakkalın malzemeleri bulunurdu, bir de yarım kalmış bir kilim dururdu. Diyanetin babaannesi hastalanmadan önce kilim dokurmuş. Kilimin kırmızı, yeşil, sarı ipleri hala takılıydı tezgaha. Kadın ölünce kilim de öylece kalmış... Diyanet'in annesi bodrumdan birkaç kez bir şeyler çıkarırken bizden yardım istemişti, siz kapıyı tutun kapanmasın der girerdi bodruma. Biz de kapıyı tutardık. Ben içeriyi merak eder kafamı içeri sokar bakırdım. Tuhaf, kötü, eskimiş eşya kokuları duyardım, zifiri karanlık olurdu, içeriye mumla girilirdi, bir köşesinden nereyi gördüğü belli olmayan küçük yuvarlak bir ışık sızardı içeri. Diyanet'in annesi işini bitirip çıkarken bize de yuvarlak pembe beyaz şekerler çıkarırdı. O kötü yerden nasıl bu kadar güzel bir şey çıkardı şaşırırdım. Biz de birbirimize bakar bayıla bayıla yerdik şekerleri...

Sonunda bizim bebeğe bir isim konulmuştu. Yazın en sıcak aylarında doğduğu için babam Havin koydu adını kardeşimin. Artık bebek değil Havin diye sesleniyordum, aylar geçiyor Havin büyüyordu, artık gözleriyle beni takip ediyor arkamdan sesler çıkarıyordu. Ben de değişik sesler hareketler çıkarıp onu güldürmeye bayılıyordum...

Artık havalar değişmeye başlamış son bahar geçmişti, pek dışarı çıkamıyorduk. Annem onlara gitmeme izin vermediği için Diyanet ile de görüşemiyorduk neredeyse. O da çok az gelirdi bize. Güneşli bir günde kapının önünde oynuyorduk Diyanet'le. Ben annemin bezlerden yaptığı bebeğimi götürmüştüm. Oynarken Diyanet'le bir karar verdik, o bana kalemlerini verecek ben de ona bilyeleri verecektim. Bilyeleri almaya eve gittim. Havin uyuyordu annem de yanında uyuya kalmıştı. Onları uyandırmamak için sessiz hareket ediyordum. Bilyeler elime sığmadığı için poşete koymuştum. Diyanet'i balkonda bekliyordum. Bodrum kapısı açıktı, içerden

Diyanet'in abisinin sesini duydum, "Diyanet içerde, sen de gel" demişti. Heyecanla kapıya yaklaştım, mumla aydınlatılmıştı merdivenler, ama daha ilerisi görünmüyordu. Bir daha seslendi "Gelsene, gel de al kalemleri." dedi, ben kendi evimize doğru baktım durduğum noktadan evimizin kapısı görünüyordu. Diyanet'in sesini duydum, bu sefer tezgahın arkasından sesi geldi. İlk merdiveni indim kalbim hızlı hızlı atıyordu sonunda kalemlerle oynayabilecektim. Merdivenlerin son basamağında Diyanet yanımdan hızlıca geçti. Bilyeler elimden düşerken poşet yırtıldı, ses çıkararak yayıldılar her tarafa. O hızlıca çıkarken mum söndü, kapı kapandı. Zifiri karanlık kapladı her yeri. Ses yok, ışık yok, merdivenlerin yolunu bulamıyordum. Birden arkaya sürüklendim. Bir yandan da ağzımı kapatıyordu bir el, nefes almakta zorluk çekiyordum. Gözlerimi kocaman açmışım sanki yerinden fırlayacaktı ama gene de bir şey görmüyordum. Ayakkabılarım çıkmıştı ayağımdan, yerler ıslak gibiydi. Bir el vücudumun her yerinde dolaşıyordu. Garip hırıltılı sesler çıkarıyordu. Pantolonumu çıkarıp yüz üstü yatırdı, çıplak bedenim ıslak soğuk yerlere deyince üşüdüm, buz gibi kesildim. Kendi pantolonunu çıkarırken kaçtım, kaçabildim. Karanlıkta sağa sola çarpa çarpa önümü görmeden kaçıyordum. Ellerim boşluğa dokunuyordu sanki, yolumu bulamıyordum, artık nefes alamıyordum. Düştüm, sonra kapı açıldı, ışıkla beraber Diyanet'in annesi görüldü. Çığlık atıyordu, gözüm kapandı. Gözümü açtım kolundaydım, merdivenleri çıkıyordu. Bir daha kapandı gözlerim... Gözlerimi bir daha açtığımda ne kadar zaman geçti bilmiyorum ama onları bir daha asla görmedim.

Yaşadıklarımın adı neydi? Ne oldu da hafızam her şeyi, herkesin ismini sildi beynimden? Çok uzun yıllar sonra sadece Diyanet'in ismini hatırlayabildim. Yıllar geçmesine rağmen hala gördüğüm tek kabusum gözü olmayan hayaletler... Karanlıkta boşluğa çıplak ayaklı bir çocuk kaçıyor, gözsüz hayaletler bulurken ter içinde uyanıyorum...

Sıfır Noktasında Kadın: Neval El Seddavi

Havva Özdemir

Mısırlı yazar Neval El Seddavi görevi gereği Kanatır Cezaevinde bulunduğu sırada öğreniyor Firdevs'in hikayesini.

Firdevs idamına çok az kalmış bir kadın tutuklu. Yazar; Firdevs ile görüşmek, hayat hikayesini dinlemek istiyor fakat Firdevs görüşmeyi reddediyor. Yazarın birkaç girişimi sonucunda ikna oluyor ve anlatıyor hikayesini.

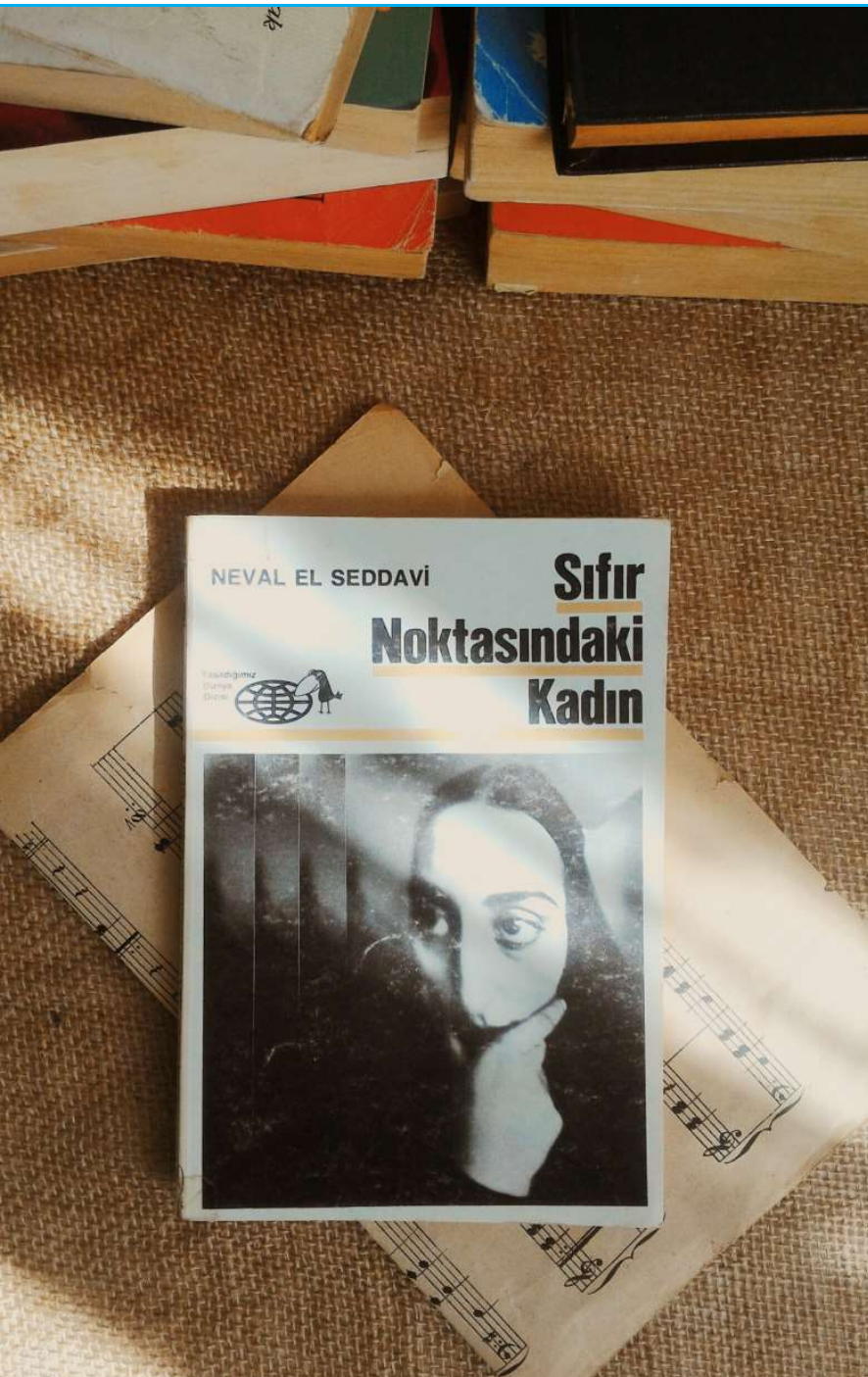
Firdevs daha doğarken yaşama yenik başlıyor. İnsan olarak bir değeri olmadığı gibi bir evlat olarak da değer göremiyor ailesinden. Kölelik şartlarında büyüyor.

Anne baba ölünce, amcası ilgileniyor Firdevs'le.

Derslerinde çok başarılı, çok zeki bir kız Firdevs. Öğretmeni dışında bunun kimse için bir önemi yok.

Amca; çevresi tarafından sevilen, sayılan bir din adamı. Fakat bu yeğenine cinsel tacizde bulunmasına, hatta yeğenini kendisinden çok çok büyük bir adamla evlendirmesine engel değil.

Firdevs her şeye, herkese boyun eğmek zorunda kalıyor. Bir süre sonra bu çekilmez hayatına kocasının dayakları da eklenince çareyi kaçmakta buluyor. Kaçmak da kurtuluş olmu-

yor Firdevs için. Karşısına çıkan iyi sandığı kişi de onu pazarlamak için bir odaya kapatıyor. Bedeni üzerinden para kazanıyor. Buradan da kurtulmanın bir yolunu buluyor Firdevs, fakat bu kez de aynı çarkın daha paralı haline yakalanıyor.

“Ben fahişe değilim. Ama çocukluğumdan beri babam, amcam, kocam, hepsi bana bir fahişe olarak büyümeyi öğrettiler.”

Fakat dayanılmaz olduğunda buradan da kaçıyor. Kendisine ortaokul diplomasıyla normal bir iş bulup bir düzen kurmak istiyor ama tek başına bir kadın olarak, yaşadığı yerde bu mümkün olmuyor.

Yine erkeklerle birlikte oluyor fakat bu kez daha zengin olanlarla. Para kazanıyor ve kendi ayakları üzerinde durmayı öğreniyor.

Bu kez de onun üzerinden para kazanmaya çalışan biri çıkıyor ve ondan kurtulamıyor. Çünkü adamın polisten, devlet adamlarına kadar birçok üst düzey tanıdıkları var.

Adam Firdevs'i hem maddi hem manevi yönden sömürüyor. Hem parasını alıyor hem de bedenini. Firdevs bunlara daha fazla dayanamıyor, adamı öldürüyor. Tabi ki cezası idam oluyor.

“Bileklerime kelepçe takıp hapse tıktılar. Cezaevinde pencereleriyle kapısı hep kapalı duran bir odaya koydular. Benden neden bu kadar korktuklarımı biliyordum. Çirkin gerçekliklerinin maskesini çekip almış, onların gerçek yüzünü ortaya koymuş tek kadındım. İnsan öldürdüğüm için değil, varlığım onları korkuttuğu için beni ölüme mahkum etmişlerdi.”

“Bir süre önce onlardan biri gelip, ‘Devlet Başkanı'na suçunun affedilmesi için dilekçe yazarsan, kurtulma şansın olabilir.’ dedi. ‘Ama ben kurtulmak istemiyorum.’ dedim. Çünkü senin suç dediğin şey bence suç değildir.”

“Bir daha dünyaya gelecek olsam yine öldürürdüm.”

Okuyucuyu derinden etkileyen bir kadın hikayesi. Aslında bize çok da uzak olmayan kadın hikayelerinden. Sadece isimler farklı.

Mısır da Firdevs, bizim topraklarımızda; Nurcan, Seher ve adını yazamadığım yüzlerce kız kardeşim...

*“Bileklerime kelepçe
takıp hapse tıktılar.
Cezaevinde
pencereleriyle
kapısı hep
kapalı duran bir
odaya koydular.
Benden neden
bu kadar
korktuklarımı
biliyordum.
Çirkin gerçeklikleri-
nin maskesini çekip
almış, onların
gerçek yüzünü orta-
ya koymuş tek
kadındım. İnsan
öldürdüğüm için
değil, varlığım
onları korkuttuğu
için beni ölüme
mahkum
etmişlerdi.”*

“Hayatın Olduğu Yerde Savaşmak İstiyorum.”

*“güneş nasıl ışımak,
ırmak nasıl akmak ve
kuş şakılamak zorundaydı,
ben de, savaşmak zorundayım.”*

Clara Zetkin,Almanya'nın Saksonya eyaletinde dünyaya geldi. Daha çocuk yaşta okumaya meraklıydı ve öğretmen olmak istiyordu. O dönemlerde kızların okuyup yüksek öğrenip görmeleriyle devlet pek ilgilenmiyordu. Fakat o öğretmenlik kursu almayı başarır. Leipzig'deki kurs döneminde Clara, orada öğrenim gören bir grup Rus öğrenciyle tanışır. Onların devrimci düşüncelerinden etkilenir. Leibzing öğretmeni okulunda tanıştığı marksizm onun için artık bir yaşam biçimi olmuştur.

Rus öğrencilerden biri olan Ossip Zetkin, Clara'nın en yakın arkadaşı ve dostu olur. Daha sonra evlenirler. 1885'te iki oğulları Maksim ve Kostya dünyaya gelir. Kısa bir zaman sonra Ossip Zetkin ağır hastalanır. 1889'un Ocak ayında ölür.

Alman Komünist Partisi'nin, Uluslararası Komünist Hareketinin ve Kadın Hareketinin özverili, çalışkan ve yaratıcı önderidir. Clara Zetkin henüz gencecik bir kadın iken marksizmle tanıştı ve son nefesine kadar marksizme bağlı kalarak mücadelesine devam etti. Özellikle kadın sorununa duyarlı olan Clara bu uğurda hem burjuvaziye karşı hem de proletarya içindeki yanlış düşüncelere karşı yılmadan mücadele etti.

Ezilenlerin ezileni olarak gördüğü kadının kurtuluşunun kilit noktası olarak kadının devrimci siyasete ekilmesi, partide, sendika da ve tüm toplumsal kurumlarda yer alması gerektiğini savundu. Kadınların kurtuluşunun ancak işçi sınıfının kurtuluşuyla mümkün olduğunu düşünen Clara “burjuva hanımlarıyla, proleter kadınları birleştiren sözümona “kardeşlik” sevgi gevezelikleri materialist tarih anlayışının kovaşında sabun köpükleri gibi patladı” sözleriyle feministlerle olan net ayrımını ortaya koydu.

Clara Alman Sosyal-Demokrasi’sinin kadın gazetesi “Eşitlik”in 25 yıl boyunca yönetimini üstlendi. Bir yandan sınıf mücadelesinin orta yerinde kavgayı sürdüren Clara bir yandan da hasta eşi ve iki küçük oğlunun da sorumluluğunu üstlenmişti. Koşullara kendini mahkum etmemiş, koşullara rağmen, onları zorlayarak mücadeleye atılmıştı, hem de en ön saflarda.

1917 Ekim Devrimi’ni coşkuyla karşılayan Clara, “Ekim Devriminin dev cüssesi önümüzde duruyor. Ateşli soluğu proletaryaya haykırıyor. Varım, varolacağım, beni izleyin!” dedi.

Yaşamının son yıllarını Moskova yakınlarında bir senatoryumda hastalık ve yaşlılıktan felç olmuş bir şekilde ama beyni ve yüreği enerji dolu olarak geçirdi. 20 Haziran 1933’te 76 yaşında mücadele ve çalışmayla dolu yaşamı sona erdi.

75 yaşında hasta halde katıldığı Reichstag’ın açılışında “...faşizmin tüm ülkedeki karşıtları! Kanlı zulümle, terörle, açlık ve savaşla birleşmiş faşizm parça parça edilip yere serilmeden aramızdan hiç kimse dinlenme ve mola verme hakkına sahip değildir.” diye haykırdı.

“Kadının özgürlüğü, tüm insanlığın özgürlüğü gibi, yalnızca emeğin sermayenin boyunduruğundan kurtulmasıyla olacaktır.”

Clara Zetkin

Kelebeklerin İzinde

25 Kasım 1960, Dominik Cumhuriyeti'nde uçurumun kenarında 3 kadın cesedi bulunur... Patria, Minerva ve Maria... Mirabel Kardeşler...

Kelebekler adıyla anılan Mirabel Kardeşler Trujillo diktatörlüğüne karşı, ülkelerinin siyasal özgürlüğü için mücadele etmiş, pek çok kez zindana düşmüşlerdir...

Ölümlerinin ardından gazetelerde olayın bir kaza olduğu haberleri çıkar. Gerçek ise; Mirabel Kardeşlerin cezaevinde bulunan eşlerini ziyaretten dönüşte, Trujillo diktatörlüğünün askerlerince tecavüz ve işkenceyle öldürülmüş olmalarıdır.

Daha sonra; 1981 yılında Kolombiya'nın Bogoto şehrinde bir araya gelen Latin Amerikalı ve Karaipli Kadınlar Kongresinde, Mirabel Kardeşlerin anısına 25 Kasım tarihi "Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü" olarak ilan edildi.

Latin Amerika'lı ilerici ve devrimci kadınlarının bu kararı aslında faşizme, faşist

iktidarlara karşı kadınlar cephesinden bir mücadele ilanıydı. Mirabel Kardeşler gerek Dominik'te gerek ise dünyanın pek çok yerinde "Kelebekler" adıyla anıldılar.

1981'den bu yana kadınlar her 25 Kasım'da Kadına yönelik şiddete karşı dünyanın her yerinde eylemler, yürüyüşler ve çeşitli etkinlikler düzenliyor. 1999'da ise Birleşmiş Milletler bugününü resmi olarak "Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü" ilan etti. 25 Kasım tüm dünya kadınlarının mücadele ve dayanışma için sokaklara çıktıkları bir gün.

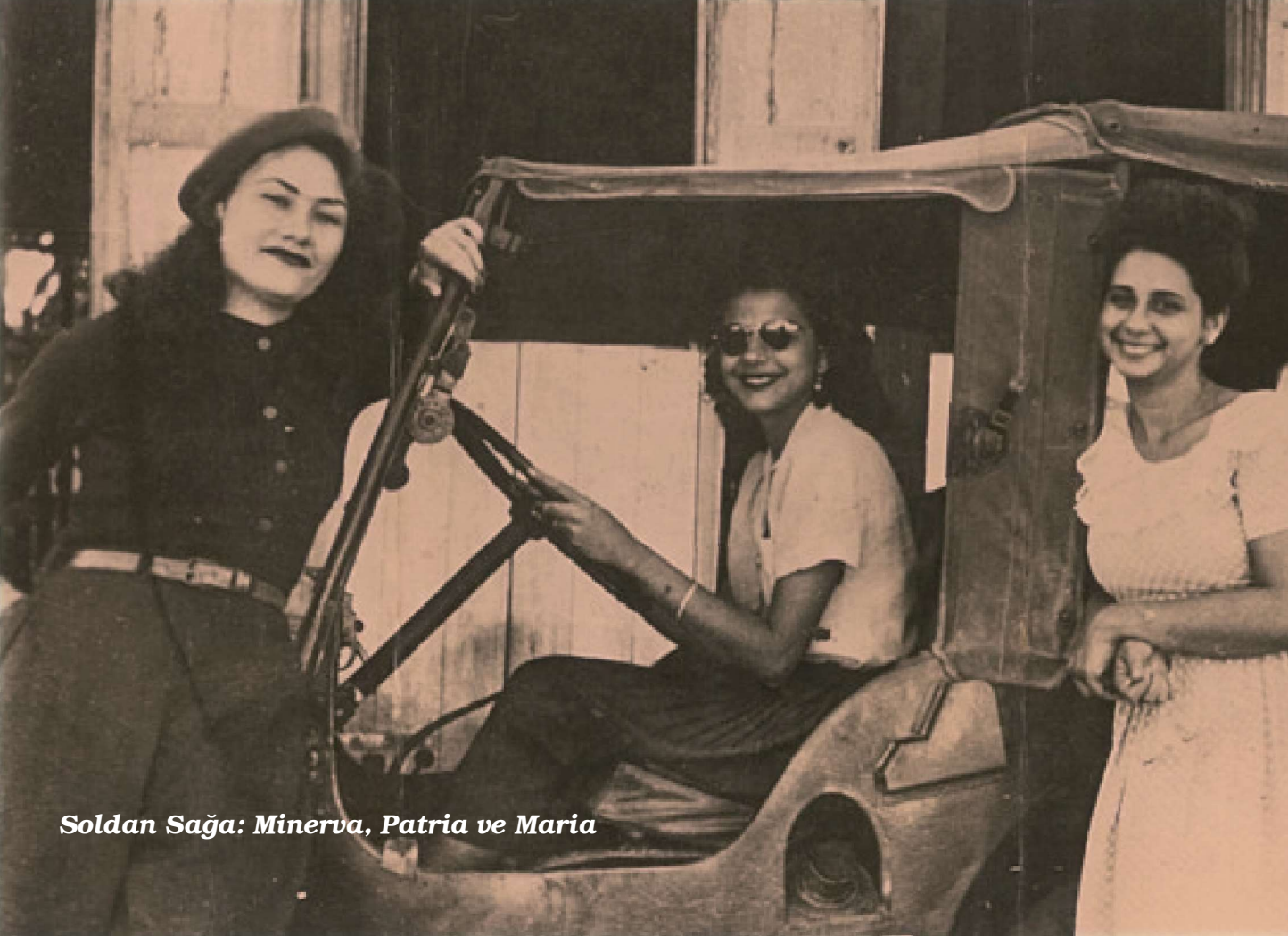
Bugün yaşanan şiddetin kaynağı, içinde yaşadığımız kapitalist sistemdir. Kapitalist özel mülkiyeti ortadan kaldırıp yerine sosyalizmi kurduğumuzda, ancak o zaman barış içinde mutlu bir nesil yetişir.

Kadınların katillerini her şeyden soyutlanmış erkek cinsinde görmek, yaşananlara yüzeysel bakmaktır. Sorunu sadece erkeğe indirgemek, kapitalist sistemi aklamaktır.

“Kadınların katillerini her şeyden soyutlanmış erkek cinsinde görmek, yaşananlara yüzeysel bakmaktır. Sorunu sadece erkeğe indirgemek, kapitalist sistemi aklamaktır.”

Kapitalizm, ataerkilliğin sürmesini ve pekişmesini sağlayarak her gün yeni katiller yetiştiriyor. Emekçi kadınlar yaşadıkları cinsiyet yönünden ezilmişliği, sınıfsal ve ulusal bağlarıyla birlikte bir bütün olarak ele almalı ve kapitalizmi yıkmak için mücadele vermelidir. Başta fabrikalardaki işçi kadınlar olmak üzere ezilenler, sömürülenler, baskı altına alınarak yok sayılanlar, kapitalizmin dişlileri arasında kadınlığını unutanlar, sosyalizm mücadelesinde en öndeki yerlerini almalıdırlar.

Biz kadınlar olarak; sadece evde, sokakta yaşanan şiddete değil; fabrikalarda, zindanlarda, savaşlarda yaşanan tüm saldırıların ve şiddetin karşısında yer almalı ve bu mücadele de şiddetin kaynağı kapitalizmi yıkıp barışın kaynağı sosyalizmi kurana dek sürmelidir.

Soldan Sağa: Minerva, Patria ve Maria

Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü Olan

25 Kasım'da Sokaklara!

"Bunca acıyla dolu ülkemiz için yapılacak her şeyi yapmak bir mutluluk kaynağı; kollarını kavuşturup oturmak ise çok üzücü."

Minerva Argentina
Mirabel

"Çocuklarımızın, bu yoz ve zalim sistemde yetişmesine izin vermeyeceğiz. Bu sisteme karşı savaşmak zorundayız. Ben kendi adıma her şeyimi vermeye hazırım; gerekirse hayatımı da!"

Patria Mercedes
Mirabel

"Belki de bize en yakın şey ölüm; fakat bu beni korkutmuyor, haklı olan her şey için savaşmaya devam edeceğiz."

Maria Teresa
Mirabel

